

Province Librarian's
1038

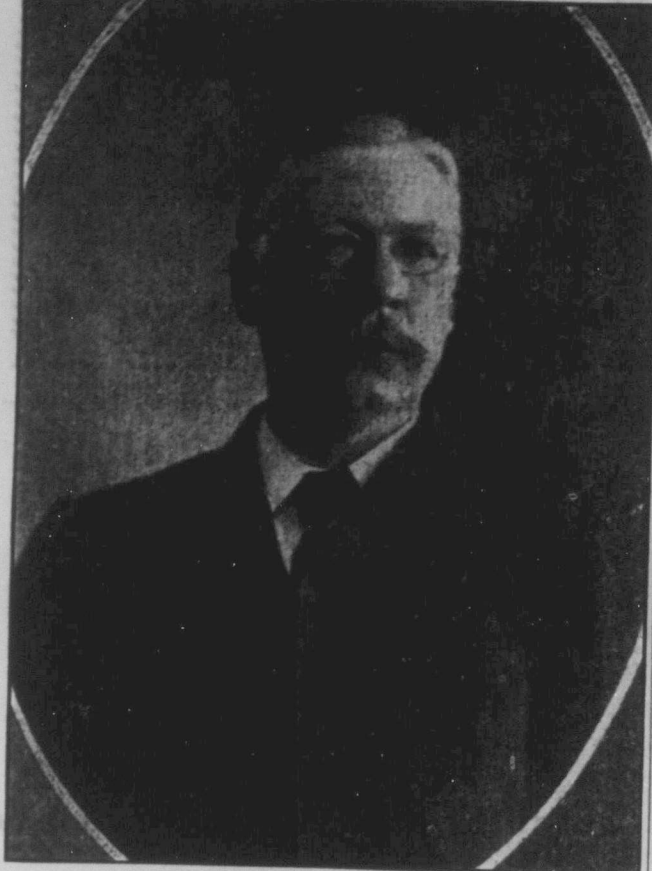
CANADA

THE SCANDINAVIAN HOME AND FARM JOURNAL

Arg. XIII.

Winnipeg, Man., Onsdagen den 13 September 1905.

No 37

Albertas första premiärminister, Hon. A. C. Rutherford.

är 45 år gammal och född i Ontario. Han är juris kandidat från McGill universitet i Montreal samt flyttade 1885 till Stratheona och öppnade praktik som advokat. 1892 valdes han till representant i lagstiftande församlingen och omvaldes sedan alljämt.

Canada.

MR. J. P. JOHNSON, som förr varit anställd vid "Canada", kommer att inom närmaste tid börja resa för tidsningens räkning. Mr. Johnson har alltid varit populär bland landsmännen, och är förvisso en av dem som äro mest uppskattade av sina medborgare.

STORA SKOGSELDAR resa i Nord Ontario i norr.

DR. D. H. HARRISON, f.d. premiärminister i Manitoba, skall i Vancouver i fredags.

STATSINKOMSTERNAs under Juli och Augusti utgjorde \$11,635,351 mot \$10,887,148 under samma tid förlidet år.

HALIFAX-FORTENAs utrymning nu af de engelska soldaterna och bemannas med canadiska trupper.

SIR WILFRID LAURIER be sökte Fort William på sin återresa till Ottawa, och tog i förrgått första spadtaget på G.T.P.-banan.

STORT KÖP. H. A. McEwens i Winnipeg har sålt sin stora kreaturs ranch i södra Alberta till Mormonkyrkan för \$225,000 kontant.

GRAND TRUNK PACIFIC-banans ändstation på västkusten har bestämts till Kateson Island, ett långt från Port Simpson. Banan är utstakad från Fort George och följer sedan Skeena-dalen.

ELDSVÅDA. C.P.R.'s verkstäder i Kingston, Ont., nedbrunna i går; förlusten uppgår till \$50,000. Endast 2 lokomotiv räddades.

MONTREAL. Ruskigt barnamord. J. A. Martin, en af stadens ledande affärsmän, tog i går morgon sitt lilla barn adloga genom att strypa det. Mannen påstås vara vansinnig.

C.P.R.-BANAN till Edmonton. Ytterligare 100 mil på Wetaskiwin-branschen ha getts af kontraktör J. D. McArthur. Denna banantros skola löpa till Saskatoon samt grenas ut till Edmonton.

En svår tågsammanstötning mellan västgående transkontinentaltåget och ett godståg ägde rum i onsdags kväll vid Dingley, tre mil öster om Regina. Föraren Emerson döddes ögonblickligen och två af tågbetjningarna skadades.

Tyndall. Ett ruskigt uppträde ägde i onsdags rum, i det person vid namn McPherson blef illa slagen af en stalldräng, Foster. McPherson svälvar mellan lif och död. Orsaken till uppträdet var, att den slagne var drucken och störde friden i det lugna samhället.

DEN ÄLDSTE MAN i Nova Scotia och kanske i hela Canada, Alexander Emerson, en f. d. neger-slaf, dog i onsdags i sitt hem i Hammonds Plains, Halifax, i en ålder af 112 år. Han har många afkomlingar, ända in i femte generationen, och hans yngste son, som skall är över 70 år, gjorde anordningar för begravningen.

OLYCKSHÄNDELSER vid Toronto-utställningen. Den nys avslutade utställningen kommer att göra sig minnesvärd genom några sorgliga olyckshändelser. Första draget blef en elektrisk arbetare bränd till döds upp på en på gång kontakt med den elektriska strömmen. Flera tusen människor läsgjör olöjliga. En kväll, när en Grand stand, brände ett kanon-skott af i misstag, så att två personer fingo sina armar afskjutna, och dessa lemmar slungades in på scenen midt för åskådarna.

MELLAN CANADA OCH JAPAN håller på att upprättas ett fördrag, genom hvilket Canada skall erhålla fördelen af den lägre af Japans båda tulltariffer.

TYNDALL. Pastor A. Anders, som tillägnat sin föreläsning, följande ämne: "G.T.P.'s båda skärigenom denna plats, hvilket gör att området blir symmetriskt värdefullt för magasin och upplag."

SOLFÖRÖRKELESEN kunde ej iakttagas i Canada på grund af molnvaggarna, som "undanskymde" dem samma. Otroligt, men sant! De, som begivt sig på dyrbart turist-expedition till Labrador, fingo därför återvända mycket missnöjda.

REDOVISNING för de bidrag, som länades till hjälp för Mr. J. A. Berglund och hans familj i Teulon. Mr. Berglund lider af kronisk asthma, och under sin vistelse här i Winnipeg under sommaren blef han så svårt ansatt af sjukdomen, att han blef totalt oförmögen att arbeta och nöden stod för dörren i familjen, då några af landsmännen insågo nödvändigheten att skynda till hjälp. Listan är som följer:

L. M. Bergström \$2.00; A. Bostrom 1.00; A. Smedling 1.00; G. Löfgvist 1.00; L. Nilson 2.00; N. A. Nelson 5.00; R. Olson 5.00; Eric Fred 5.00; C. O. Hillson 1.00; Alex. Kristeson 5.00; B. Hanson 5.00; Gus. Billson .50; F. Sponberg 5.00; M. A. Meyer 1.00; H. W. Tkleumner 5.00; N. C. Nielsen 2.50; Th. Sötham 5.00; John Dahlström 5.00; Victor Carlsson 5.00; J. Oscar Johnson 1.00; Olof Person 1.00; Oscar Sandberg 1.00; Louis Clauson 5.00; J. Nordström 2.00; Petter P. Holm 5.00; C. Ingman 2.50; J. J. Greenlaw, M. P. 5.00; J. I. Hägglund 2.50; Nils Olsson 2.50; Carl Olson 2.50; A. Olsson 2.50; A. Romet 2.50; G. Forslund 5.00; W. J. Berg 5.00; G. T. Eklund 2.50; A. Karsberg 2.50; B. O. Nilsson 2.50; J. Adolfsen 2.50; M. T. Eklund 2.50; A. Strömstedt 1.00; John Larson 1.00; Miss Hanna Erikson 5.00.

En hjärtligt tack till L. Nilson och till alla som genom hans försorg hava bidragit till den stora päningsamma, som jag har erhållit i min nöd och hvilken kom till stor hjälp. \$53.25.

J. A. Berglund.

SVENSK-NORSKA KRISEN TILL-SPETSAS.

Delegaterna skola åter sammanträda i dag, och det förklarar i Stockholm, att de svenska vilkoren ej få ändras. Utgången synes bero på huruvida Norge antager vilkoren eller ej.

Tidningarna i Kristiania fortvra att något hetsigt diskutera Sveriges vägran att ingå på ett skiljedomsfördrag. Morgonbladet säger: "Norge är beredt att disarnera sina nya befästningar för att visa sin kärlek till freden och önskan om uppgörelse med Sverige, men icke en kanon eller en sten skola tagas bort, innan skiljedomsfördraget är undertecknad."

JAPAN OCH RYSSLAND.

TOGOS FLAGGSKEPP STJUNKET. Japanska krigsskeppet Mikasa, som var amiral Togos flaggskepp under sjöslaget i Jananska havet, fattade af okänd orsak eld ungefär kl. 2.40 i måndags morgon. Man hann ej släcka lågorna, utan nådde de det bakre magasinet, hvilket exploderade. Därvid uppstod i babordssidan ett hål, hvilket förorsakade att skeppet sjönk. Enligt en uppgift drunknade 599 personer, officerare och manskap, däribland detachement från andra fartyg, hvilka anländt till undsättning under den tid af omkring en timme, som förlöt från det skeppet fattade eld och till dess det sjönk. Enligt en annan uppgift lamm man 5 döda, 251 skadades och 143 räddades. Fartyget sjönk på grund vatten, hvaran det tros kunna lyftas och repareras.

Mikasa var ett första klassens slagskepp på 15,200 tons displacement och svygd i England 1902. Den var utrustad med 12 kanoner på 935 befall och manskap. Stor lättad erlös öfver hela Japan, då man blef förvisad om att amiral Togo ej befann sig ombord å fartyget, då olyckan inträffade.

Missbehållheten med fredsslutet är stor i Japan, ehuru senare underrettelser tyda på, att man afven där lär nyktra till efter seger-ruset och icke fredsslutets fördelar. Prinsens anfall på regeringen framkallade en verklig uphetsning i och Tokio, hufvudstaden, blevo människorna rent af "tokia". Polisstationerna nedbrändes och polisen hade ingestades att bura in arresterade. Först efter flera dagar skogs häftigt och blodigt tumult lyckades trupperna återställa ordningen.

Den sista skärmytslingen mellan ryssar och japaner ägde rum den 28 augusti vid Lidia-Pudze och ut-föll till ryssarnes fördel, i det den japanska styrkan tvangs att retirera, lemmande efter sig 130 fångna samt många döda.

Ryska slagskeppet Pultava an-lände till Japan från Port Arthur med egen kraft. Fem af de andra fartygen hava härgats. Amiral Rojevstvensky är nu så pass på bättringsvägen, att han kan flyttas till Kroyta inom några dagar.

Utlandet.

DANMARK. Prins Christian, äldste son till kronprinsen, håller på att så småningom tillträdas efter ett svårt fall från hästen under en ridtur för ej så länge sedan. Ett rykte säger, att han ämnar afhåga ett besök till Förenkta Staterna nästa månad, särskildt till de skandinaviska settlementerna i Nordvästern.

FINLAND. Från Tavastehus telegraferades i måndags: Under det guvernörens var ute och åkte tillsammans med polischefen, kastades en betvetesmaskin mot vagnen, men den exploderade ej.

RYSSLAND. Furst Tseitsoff, en landägare, har mördats vid Gofri, 50 mil från Tiflis. — Följande händelse rapporteras från Baku och bevisar hvilken anda, som råder bland tartarerna: "Ett band af tartarbarrikerade sig i en rik muslimmedans hus och sköto från fönstren på en polispatrull, som uppmannade dem att geiva sig. Tartarerna besvarade upmaningen med en ny salva och fortsatte skjutandet under det artilleriet föres fram. Artilleriet lade huset i ruiner, och tartarerna föto döden till sista man."

Situationen i Kaukasien rapporteras såsom mycket allvarlig, och oroligheterna sprida sig mer eller mindre öfver hela området.

RYSSLAND. Tsaren har utfärdat en order, afskedande kontramaral Nebogatoff och kaptenerna i kryssarne Amiral Senjivn (nu Minoshima) och General Amiral Apraxine (nu Okinoshima), hvilka uppgåvos af japanerna i det senaste stora sjöslaget. Utom ett officerare berövats sin rang, kunna de enligt sjökrigslagen adömas straff. Kajsaren har befallt, att alla andra officerare, som gifvo sig, skola underkastas förhör vid sin återkomst till Ryssland.

Tartarerna grassera vildt i Kaukasien. En despatch från Elizabethpol säger, att invånarna i den armeniska byn Minkend hafva blivit massakerade, och andra byar i samma distrikt äro omgifna af tartarerna. I oljestaden Baku råder stor osäkerhet, och truppernas antal är ej tillräckligt för att upprätthålla ordningen.

Oroligheterna i det europeiska Ryssland sprida sig allt fortare på landsbygden, och det berättas, att tiotusen bönder i distriktet Saratoff och Samara äro försedda med skjutvapen och ammunition. Flera regementen hafva stationerats på de förmäststa platserna.

JORDBÄFNINGAR i Italien. Från Rom telegraferades den 8 de, att jordbävningar i södra Italien hemskt provinserna Calabria och Sicilien. Ett stort antal byar hafva helt och hållet förstörts, 370 personer döddas samt ett större antal skadats. Förlusten af egendom kan ej beräknas. Alven i Neapel och Florence voro skakningar känbara.

MAROCCO. Svåra strider mellan mot man ägde rum i staden Tangiers utkanter i slutet af förra veckan, och man tror, att antalet döda och sårade är mycket stort. Raisulis, som nyligen blifvit satt till guvernör öfver flera framstående stammar mellan Tangier och Fez, håller på att underkufva uppenbarhet är osäker huruvida de komma att ställa sig på Raisulis eller på de upproriska stammarnas sida.

NOBEL-PRISSET. De norska tidningarna hava beklagat omöjligheten att tilldela president Roosevelt Nobel-priset i år, på grund af föreskriften att kandidater för detta måste nomineras före februari. Det väntas emellertid, att Mr. Roosevelt skall erhålla priset nästa år.

LONDON. Den femtiöfversta trupp af de emigranter, hvilka i år utsänds af Frälsningsarmén, afsledde förra veckan ombord Dominion-linies ångare Tunisian.

INDIEN. Prinsen af Wales kommer att göra en tur genom Indien, hvilket kommer att upptaga fem månader. Sträckan kan skall tillryggelägga, beräknas till 11,000 mil.

FÖRENTA STATERNAs. Tåget å Nionde gatans upphöjda spårväg ursprungt i måndags morgon, hvarvid tolv personer döddes och omkring fyratio skadades mer eller mindre farligt.

Explosion i krutvagn. Vid Fairchance, Pa., inträffade i fredags en explosion, som sprängde land krutfabrik i luften. Tre-tio arbetare voro anställda på platsen, och af dessa döddes 19 ögonblickligen.

INDIANTERRITORIET. De lem civiliserade stammarna i Indianterritoriet antogo i onsdags kväll paragraf för paragraf en ny konstitution för detta området förvandling till en stat, hvilken genom enhällig röstning erhöill namnet Sequoyah. Förutnämnda liknalar dem som antagits i de flesta stater under de senaste femtio åren, däribland en paragraf förbjödande lotterier, uppvisningar i knyttäveskamp samt slaveri. En komité rapporterade, att den skatthöra egendomen i Indianterritoriet hade ett värde af \$418,000,000.

KOKT I EN GEYSER. Miss Fannie Wickes, 22 år gammal, från Washington, D. C., dog i onsdags i Livingston, Mont., af verkningar som uppstått efter det hon fallit i en kokande källa i Yellowstone National Park. I sällskap med några andra turister från Östern gjorde Miss Wickes en rond i parken, och under det hon stannade framför en besyer, råkade hon blifva försvärd af det yrande skummet, så att hon blef bakklings i den bubblande heta källan. Kroppen nedom midjan blef nästan kakt och hennes dödsöngest var förskräcklig.

Unions K risen

Stundar äfbrött i underhandlingarna, torde man fråga med anledning af delegerades ajournering och vissa orolande telegram, som spridits ut från Kristiania?

I torsdags ajournerade de svenska och norska unionsdelegeraterna till i dag för att framlägga resultatet af sina underhandlingar. Ingen-ting om resultatet af förhandlingarna har dunstat ut, men det är tydligt, att normmännen afslagit de svenska vilkoren. Ett telegram i fredags säger, att norska trupper uppmarscherats mot svenska gränsen, samt att stämningen i Kristiania är mycket orolig på grund af den hotande tonen i de svenska tidningarna, hvilka yrka på mobilisering af den svenska hären, 70,000 man, sedan den stora norska hären nu endast består af 3,000 man. Huru sådana telegram kunna afsändas skulle vara oförklarligt, om ej afsändningsorten vore utsatt. Hvad som blifvit af den öfriga delen af norska hären skulle vara roligt att veta. In-te har den väl allredan rymt öfver till Amerika eller Sverige. Man får nog se den en vacker dag rycka fram, när h. exc. krigsminister Olsen trycker på knapparna i sitt expeditionsum på Carl Johans gade. Ett annat telegram från Stockholm, som också tyder på att allvariga saker stunda, är, att alla färleder minerats och de hemliga endast hållas öppna, samt att åtgärder vidtagits för att skydda sjöfarten under krigstid.

Angående förlöppet af de hållna förhandlingarna i Karlstad meddelas: Sessionerna fortsattes den 2 september, då det underhandlades två timmar före frukostmiddag och sedan fortsattes till kl. 5.15 e. m. Korrespondenterna återgiva ryktet, att de svenska kommissionärerna vid underhandlingarna i Karlstad, som utvalda af de norska delegeraterna, ej i deras egenskap af representanter för den provisoriska norska regeringen utan som representanter för det kabinet, hvilket blifvit utsedt af sedt af kung Oscar, hvarigenom den svenska kommissionen betonas, att Sverige ej erkänner Norges påstående att unionen redan är upplöst. Detta förnekades af normmännen i Karlstad men oförligtgjordes i "Aftenposten" i Kristiania. Den svenska kommissionen var i lördags förstärkt med tre militära rådgivare. Normmännen visade sig ej så optimistiska som vid konferensens början. Den allmänna meningen bland de utomstående är, att underhandlingarna skola afbrytas, om man ej lyckas komma till ett afgörande inom löppet af en vecka.

Den 4 sept. blef den norska kommissionen förstärkt med råksudvare. Efter sessionen samma dag intogo båda ländernas kommissionärer gemensam middag på inbjudan af svenska regeringen.

På onsdagen den 6 höllos två sessioner. Intet officiellt tillkännagivande om underhandlingarna hade ännu meddelats, men korrespondenterna trodde, att den norska kommissionen begärt en skiljedomsstraktat som basis för kommande underhandlingar. Efter sessionerna förklarade statsrådet Mjølhusen för pressens representanter, att dröjsmålet från underhand-lingarna ej finge tydas som tecken till att dessa ej gjordes framster. Han förklarade också, att en öfverenskommelse mellan kommissionärerna vore "mycket möjligt".

Inom diplomatiska kretsar i Berlin är man af den åsikten, att konferensen i Karlstad skall leda till att president Roosevelt annodas uppträda som skiljedomare i tvisten om gränsfästningarna — som tros vara det vilkor, hvarpå "det hänger".

"Stockholms Dagblad" förnekade tisdagen förra veckan i energiska ordalag, att kung Oscar ändrat åsikt med hänsyn till den norska tronfrågan (som det på senaste tiden uppgifvits i den utländska pressen) och förklarade att hans majestät alltjämt motsätter sig planen om en prins af huset Bernadotte som Norges kung. Hans majestät har, tillägger tidningen, känt sig djupt sårad af ryktena, att han nu gymnar en sådan plan, trots de upprejade förklaringarna om motsatsen.

I en artikel med rubriken "Norska vilkor" skriver "Stockholms Dagblad":

Premie Anbud!

Souvenir-Album
Detta album är tryckt på finaste glättadt papper, med 38 vyer af Winnipeg och Manitoba samt är särdeles passande att sända som present till vänner i Sverige eller annorstädes.

Erhållas tillika med "Canada" för **1.15**

Sv. Eng. o. Eng-Sv. ORDBOK

af Fred Löntqvist, Fil. Dr., med fullständig uttalsbeteckning, ordlista öfver engelska ord, fraser, förkortningar, samtalsöfningar och ordspråk, tillsammans med utförliga underrettelser rörande brefskrifning, omfattande affärsbref, umgängesbref, rekommendationsbref etc., med formulär på svenska och engelska. Rikt illustrerad. 342 stora kvartsidor. Elegant inbunden. Canada för ett och samt denna ordbok erhålles för **1.75**

Postporto 20c. extra.

MENNISKAN

hennes uppkomst, lif och bestäm-melse, af N. Lilja, genomsedd och delvis omarbetad af Karl af Geijerstam. Detta är ett verk, som från en naturhistoriskt synpunkt betraktar jorden, människans och civilisationens samt de faktorer, som bidragit till att höja vår ras till sin nuvarande ståndpunkt på utvecklingsplan. Denna bok innehåller 494 sidor med flera hundra förhålls tillika med en årgång af "Canada" för **2.50**

Postporto 35c. extra.

Sveriges Historia,

6 delar i 3 band, af Oskar Montelius, Oskar Alin, Martin Veibull, Magnus Höjer, Rudolf Tengberg m. fl., innehåller nära 3,000 sidor med öfver 2,000 träsnitt samt är den bästa och tillförlitligaste svenska historia som någonsin utgifvits.

I dessa tider, då omstörtningar på Skandinaviska halvön bildat ett nytt skede i dess historia, är det intressant att äga ett verk, som behandlar det förfuhta och den rad af händelser, hvilka lett upp till det närvarande. Priset med Canada för ett är **4.00**

Expressafgiften erläggas af mottagaren.

Man får allt emellanåt från Norge höra tal om norska vilkor vid unionsafveklungen. Tankegängen synes vara, att de Sverige uppställer vilkor, Norge får löf att göra så med, om ej för annat så för att visa sin jämbördighet. Dylikt tal förädrar en mindre vanlig begreppsförvirring. Norge har tagit sig förre att bryta en nära 100-årig öfverenskommelse med Sverige och har gjort detta på ett förvårt land mycket särande sätt. Sverige har naturligtvis full rätt att söka med vapenmakt tvunga normmännen att respektera ingångna fördrag. Men våra statsmak-ter ha af flera skäl ej ansett lämpligt att så göra. De ha i stället med stillet med stor självbehärskning förklarat sig kunna gå med på unionens upplösning, för så vitt Norge uppfyller vissa fordringar, som dikteras af hansya dels till Sveriges rätt och värdighet, dels till möjligheten af fredlig samli-nad på halvön. Med hvad log skul-le Norge komma med motvilkor? Skulle Norge ställa vilkor för att få göra revolution? Skulle Sverige förstädigast att göra speciella medgiftningar för att lå det nöjet att erkänna ett ur unionen lösbret Norge? Allt detta är ju renä besynnerligheter, hvarpå ej skall är att spilla många ord. Så mycket bör dock sägas, att normmännen skolas klokast i att ej ställa svens-karnas tålamod på nya svåra prof.

I slutet af artikeln förklarar tidningen, att några jämkningar i de af riksdag och regering uppställda ytterst höfsamma vilkoren för unionsupplösning ej kunna komma i fråga.